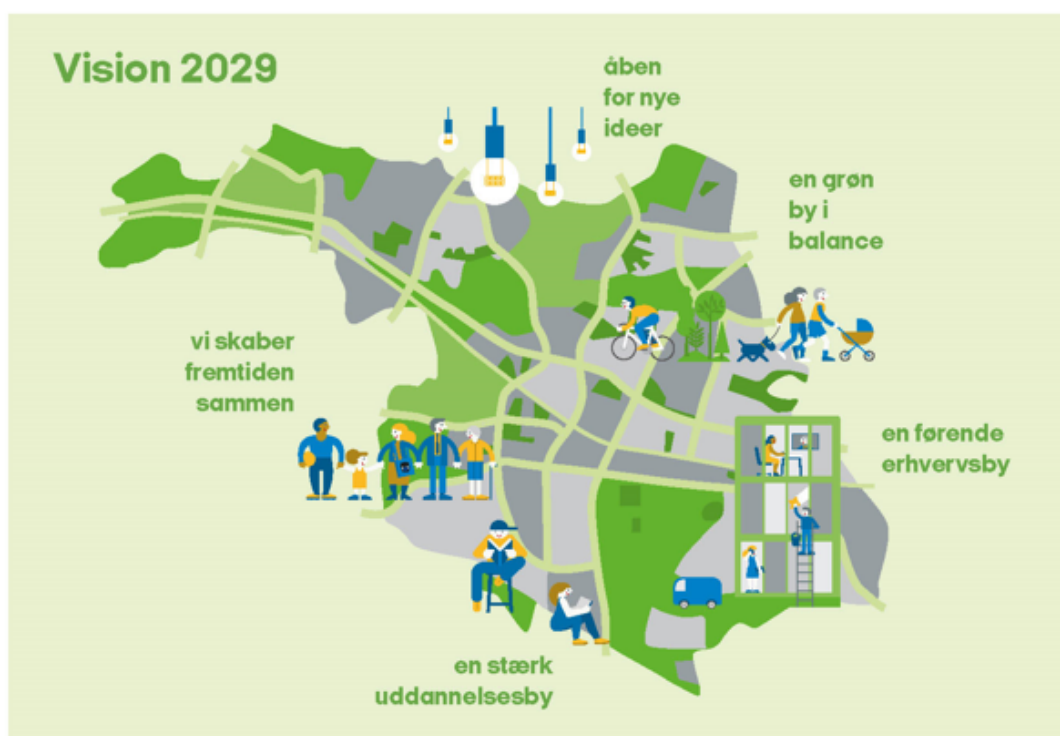

Aftale om budget

2024

Mellem
Socialdemokratiet,
Det Konservative Folkeparti,
Venstre,
SF – Socialistisk Folkeparti,
Dansk Folkeparti,
Radikale Venstre,
Nye Borgerlige,
Kate Svarrer

Indholdsfortegnelse

Vision 2029	5
1. Vi skaber fremtiden sammen	9
1.1. "Vi møder borgerne i øjenhøjde"	9
1.2. "Vi finder løsninger på tværs"	9
1.3. "Gode og værdige rammer for borgerne"	10
1.3.1. Ældreområdet	10
1.3.2. Det specialiserede voksenområde	11
1.4. "Stærke fællesskaber og rigt forenings- og kulturliv"	12
1.4.1. Ballerup Idrætsby	12
1.4.2. Udvikling af idrætten i Måløv og Kildedal	13
1.4.3. Kunstgræsbaner	13
1.5. "Borgere tager ansvar og involverer sig"	13
2. Åben for nye idéer	15
2.1. Innovativ Kommune	15
2.2. Afsøge muligheder for tværkommunale samarbejder om specialiserede områder: Skole, børn/familie og voksne	15
2.3. Digitalisering - Fortsat fokus på brug af teknologi og digitale løsninger til at skabe bedre service	15
2.3.1. Velfærdsteknologisk udviklingspulje	15
2.3.2. Sundheds-IT så effektivt som muligt	16
2.4. Hjertestier i samarbejde Hjerteforeningen	16
3. En stærk uddannelsesby	17
3.1. Vi er ambitiøse og målrettede på vores børne- og ungeområde	17
3.2. Implementering af ny Børne- og Ungepolitik	17
3.2.1. Omlægning af støtten til børn og familier	17
3.2.2. STIME	18
3.3. Kvalitet i dagtilbud	18
3.3.1. Kvalitetsrapport med Ballerups kvalitetsparametre	18
3.3.2. Tid med børn og Tid om børn	18
3.3.3. Ekstra løft til forberedelsestid til pædagog	19
3.3.4. Stærke pædagogiske miljøer for alle børn	19
3.3.5. Fysiske rammer på 0-5 års området	19
3.4. Kvalitet i folkeskolen	20
3.4.1. Alle i fællesskab i folkeskolen	21

3.4.2.	Skolen som en del af det omgivende samfund	21
3.4.3.	Fysiske rammer skole	22
3.4.4.	Klubber og BFO'ere	23
3.5.	"Et godt ungdomsmiljø"	23
3.6.	"Alle unge i uddannelse eller job"	24
4.	En grøn by i balance.....	25
4.1.	"Vi er de nære naturoplevelsers by"	25
4.2.	"Vi passer på miljøet og naturen"	25
4.2.1.	Grønt bymiljø	26
4.3.	Vi indtænker grøn omstilling	26
4.3.1.	Klima generelt	26
4.3.2.	Energiforbedringer i kommunens bygninger	27
4.3.3.	Grønne transportformer	27
4.4.	Forskelligartede bymiljøer med spændende rammer for alle borgere.....	28
4.4.1.	Opkøb af jord og ejendomme til friarealer og eventuelle kommunale aktiviteter	28
4.4.2.	Andelsboliger.....	28
4.4.3.	Trafik.....	28
4.4.4.	Tryghed i bymiljø.....	29
4.4.5.	Tydelig tværgående organisering af indsats mod kriminalitet blandt unge og voksne	29
4.4.6.	Bedre tilgængelighed	29
4.5.	Forskelligartede boliger for alle borgere	30
5.	En førende erhvervsby	31
5.1.	Vi skaber vækst til gavn for hele landet	31
5.1.1.	Erhvervs- og byudvikling	31
5.1.2.	Mange der arbejder i Ballerup Kommune	32
6.	Ballerup Kommunes organisation.....	33
6.1.	Central administrativ besparelse – herunder effektivisering af arbejdsprocesser og møder	33
6.2.	Arbejde med fleksibel tilrettelæggelse af arbejdet.....	33
6.3.	Færre strategier og politikker, gennemgang med henblik på reduktion og forenkling.....	33
6.4.	Anvendelse af digitale løsninger for bedre og smidigere løsninger	33
6.5.	Muligheder for at søge om frisættelse for egne regler - i hele organisationen	34
6.6.	Reduktion af sygefravær.....	34
6.7.	Evaluering af udbudspolitik - herunder testning af pris og kvalitet	34

6.8.	Styrket/moderniseret kommunikation fra kommunen - evt. på flere platforme	34
6.9.	Styrke ensartethed og kvalitet i de kommunale dagsordner	34
6.10.	Sammensætning af politiske udvalg, råd, nævn, ansættelsesudvalg m.m.....	34
6.11.	Bibliotek - rammebesparelse	35
6.12.	De kommunale bygninger	35
6.13.	Fastholdelse, uddannelse og rekruttering	35
6.14.	Personalefest.....	36
	Bilag	38

Vision 2029

Vision 2029 er Kommunalbestyrelsens vision for, hvordan det skal være at leve, bo og arbejde i Ballerup Kommune i 2029. Den politiske aftale tager derfor udgangspunkt i de fem temaer i Vision 2029.

Temaerne er:

- Vi skaber fremtiden sammen
- Åben for nye idéer
- En stærk uddannelsesby
- En grøn by i balance, og
- En førende erhvervsby.

Visionen i sin helhed kan findes via dette link: <https://ballerup.dk/om-kommunen/politik/vision-2029>

Temaerne og temaernes tilhørende tekst er derfor overskriften på den politiske aftales kapitler. På den måde bliver Vision 2029 retningsgivende for de overordnede politiske beslutninger og administrationens efterfølgende implementeringsarbejde.

Om budgetaftalen og samarbejdet

Parterne er enige om, at rollen som budgetpart skal være defineret klart, således at de gensidige politiske forventninger er afklarede, når man tager medansvar for kommunens budget for det kommende år.

Formelt og jf. styrelsesloven vedtages budgettet senest den 15. oktober af et simpelt flertal i Kommunalbestyrelsen. Herefter udmønter fagudvalgene ved simpelt flertal budgettets indhold. Administrationen kan delegeres udmøntningen af konkrete budgetposter. Styrelsesloven giver ikke nogen mulighed for "veto", ligesom begrebet "forlig" heller ikke er en del af styrelsesloven. Begrundelsen er, at kommunerne er store driftsorganisationer, og de skal fungere på daglig basis. Derfor skal man ikke kunne sætte driften og udviklingen ud af kraft via "veto" og "forlig".

I Ballerup Kommune er der tradition for at lade budgettet følge af en skriftlig politisk aftale, der sætter retning på de enkelte budgetposter. Den politiske aftale rummer ikke konkrete angivelser af, hvordan en opgave skal løses. Den angiver de politiske ønsker og forventninger til hvilken opgave, der skal løses. Den politiske aftale har som dokument ingen formel juridisk gyldighed. Det er de politiske beslutninger i fagudvalg og i Kommunalbestyrelsen, der gælder. Administrationen løser herefter opgaven, eller forelægger de politiske fagudvalg forslag til, hvordan opgaverne kan løses. Budgetparterne kan derfor ikke kræve, at en opgave løses på en bestemt måde. Det beslutter fagudvalgene. Budgetparterne har ikke adgang til at beslutte, hvordan administrationen skal løfte opgaverne. Det er direktionens ansvar.

Som budgetpart har man indflydelse på budgettets endelige prioritering, og man har indflydelse på formuleringen af den politiske aftale. Man har som budgetpart ikke krav på at få lænere skriftlige redegørelser for enkeltprojekter. Man har – ligesom med alle andre kommunale forhold – mulighed for i fagudvalgene at spørge ind til, hvordan forskellige ting udvikler sig.

Udvalgsformændene holder budgetparterne, der ikke sidder i fagudvalget, orienteret om sager vedrørende budgettet. Der er mulighed for at invitere en budgetpart, der ikke sidder i et fagudvalg, med til drøftelsen – ikke beslutningen – om konkrete punkter med afsæt i budgettet. Hvis det sker, foregår det som et kort møde lige før udvalgets ordinære møde af 15-30 min. varighed alt efter sagens omfang. Det tilstræbes, at der gives information umiddelbart efter de afholdte formøder med fagudvalgenes formandskaber.

Hvis et budgetpunkt ikke kan gennemføres som oprindeligt ønsket, forpligter budgetparterne sig på at drøfte alternative muligheder. Der kan ikke kræves enighed. Den endelige beslutning om et budgetpunkts implementering ligger i fagudvalgene og vedtages ved simpelt flertal. For at skabe rum for sonderende politiske drøftelser vedrørende budgetpunkter og andet inviterer borgmesteren løbende partierne til dialog (gruppeformandsmøder).

Indflydelsen som budgetpart angår alene det år, budgettet er gældende, og omfatter kun det, der er en del af det konkrete års budget. Den øvrige driftsvirksomhed håndteres på normal vis i fagudvalgene ved simpelt flertal.

Samarbejdet om og opfølgningen på den politiske aftale

Udgangspunktet er, at indholdet i den politiske aftale "bor" i fagudvalgene og i administrationen.

Direktionen følger løbende op på indholdet. Hvis direktionen konstaterer væsentlige økonomiske udfordringer med et eller flere forslag, og/eller hvis der er væsentlige tidsmæssige eller processuelle udfordringer ved et forslag, skal administrationen forelægge det for budgetparterne hurtigst muligt med forslag til handlinger.

Fagudvalgene får en oversigt over hvilke opgaver, der i den politiske aftale henhører under udvalgenes respektive ansvarsområder. Oversigten rummer en vurdering fra administrationen på, hvordan arbejdet med opgaverne vil forløbe hen over året opdelt på kvartaler. Fagudvalget medvirker til at prioritere opgaveoversigten på en måde, så det er muligt for administrationen at planlægge årets arbejde på en fornuftig og balanceret måde.

Fagudvalgene får en **mundtlig** status på arbejdet med emnerne i den politiske aftale på marts- og septembermøderne hvert år.

Verdensmålene

Ballerup Kommune har udpeget følgende verdensmål som dem, der i det daglige skal indtænkes i den måde, der arbejdes på:

Mål 3 – Sundhed og Trivsel

Mål 4 – Kvalitetsuddannelse

Mål 7 og 13 under et – Bæredygtig energi og Klimaindsats

Mål 8 – Anstændige jobs og økonomisk vækst

Mål 9 – Industri, innovation og infrastruktur

Mål 11 – Bæredygtige byer og lokalsamfund

Som en del af konstitueringsaftalen efter valget i 2021 er der nu nedsat et § 17, stk. 4-udvalg, der arbejder med Verdensmålene. Udvalgets rolle skal evalueres ultimo 2023, da kommissoriet for udvalget er toårigt. Dvs. udløber den 31. december 2023 med mindre andet besluttet.

Den økonomiske strategi

Med aftalen om budget 2024 ændres den økonomiske strategi for Ballerup Kommune for perioden 2024 til 2026, så den nu indeholder følgende målsætninger:

- Overskuddet på de løbende poster udgør 225 mio. kr.
- Gælden nedbringes med 100 mio. kr. i valgperioden.
- Service- og anlægsrammen overholdes.
- Likviditeten opgøres efter kassekreditreglen/gennemsnitslikviditet og skal udgøre mindst 8.000 kr. pr. indbygger i budgetåret og i de tre budgetoverslagsår.

Endvidere indgår et årligt omprioriteringsbidrag på minimum 1 pct. af servicerammen.

Ændringen skyldes, at der er behov for massive investeringer som led i at understøtte byudviklingen, herunder bl.a. at sikre kapacitet på dagtilbuds- og skoleområdet. Det er afgørende for at kunne udnytte eventuelle muligheder for øgede service- og anlægsrammer.

Parterne er enige om at arbejde videre med tidlig inddragelse i budgettet. Dels via borgmesterens invitation til alle relevante parter til at komme med forslag til besparelser, omlægninger og nye idéer til måder at løse opgaverne på. Dels via involvering af MED-organisationen, og endelig som noget nyt at afholde et budgetborgermøde, hvor alle partier i Kommunalbestyrelsen er værter. Det sidste forelægges administrationen forslag til over for Økonomiudvalget.

Budgetparterne er enige om, at budgettet for 2024 baseres på:

- Udskrivningsprocent på 25,5
- Grundskyldspromille på 8,30 (ændret ved lov i 2023).

Ballerup Kommunes samlede kommunale budgetrammer er 3.292 mio. kr. på servicerammen. Anlægsrammen er på 200 mio. kr.

Ballerup Kommune har en sund og robust økonomi, men oplever – som mange andre kommuner – stigende udgifter på en række velfærdsområder. Den væsentligste strategiske målsætning for budget 2024 er at sikre overholdelse af budgetterne på især de specialiserede områder samt at igangsætte en langsigtet omstilling af serviceniveauer, organisering og styring samt arbejde for at imødegå de strukturelle udfordringer på ældreområdet.

Ballerup Kommune kompenseres ikke for stigende serviceudgifter, og der er loft på anlægsudgifterne. Den økonomiske situation kræver derfor en stram økonomisk styring, hvorfor der gennemføres besparelser og omprioriteringer, så budgetterne kan overholdes.

Den økonomiske situation kræver en mere langsigtet økonomisk tidshorizont, som også hænger sammen med udvikling af Ballerup Kommune samlet set. Den demografiske udvikling, byudviklingen og den økonomiske styring skal hænge sammen, så der sker en balanceret udvikling i overensstemmelse med Vision 2029. Budgetparterne er enige om at drøfte en økonomisk strate-

giplan, der hænger sammen med den kommende planstrategi, der definerer den politiske retning for kommunens udvikling og som har ophæng i Vision 2029.

Skatteministeriet har udsendt nye skøn for ejendomsvurderingerne, der danner grundlag for de kommunale ejendomsskatter. Samlet set giver de nye skøn ekstra indtægter for Ballerup Kommune på 144 mio. kr. i 2024 og omkring 80 mio. kr. i 2025-2027 i forhold til direktionens budgetforslag 2024-2027. Det er forventningen, at der sker en efterregulering i 2027. Parterne er derfor enige om, at Ballerup Kommune budgetterer (hjemtager) med de ekstra indtægter og reserverer den ekstra likviditet med henblik på at kunne håndtere en evt. kommende efterregulering i 2027.

Demografisk fremskrivning

Effekten af den demografiske udvikling er indarbejdet i budgettet for årene 2024-2027. Med indarbejdelsen af udgifterne til demografi er der taget højde for kendte ændringer i antallet af både børn og ældre. Det er særligt på Børne- og Skoleudvalgets område, at der sker en budgettilførsel som følge af den forventede demografiudvikling med flere børn.

Den nyeste befolkningsprognose viser en udskydelse af boligudbygningen, især i Kildedal, hvor opstarten af byggeriet er udskudt fra 2024 til 2026. Det betyder, at de øgede driftsudgifter som følge af den forventede demografiudvikling nedjusteres med 24 mio. kr. i 2024, og at den store vækst i antallet af nye indbyggere kommer senere end forventet.

Opskrivningen af driftsbudgettet i overslagsår 2027, som følge af forventede demografiske ændringer, er samlet set estimeret til 31 mio. kr. i 2025, 67 mio. kr. i 2026 og 110 mio. kr. i 2027.

Samlet øges serviceudgifterne i budget 2024 med 95 mio. kr. sammenholdt med budget 2023. I budget 2024 gennemføres udvidelser for samlet 88 mio. kr. i 2024 og besparelser for 34 mio. kr. i 2024. Derudover er der indarbejdet et løft relateret til den demografiske udvikling med 41 mio. kr. i 2024.

Rammebesparelser og tilpasning af serviceniveauer på de specialiserede områder

De specialiserede områder er løftet på rammerne for at imødekomme det øgede udgiftsbehov til flere borgere.

Fremskrivningen er ikke foretaget i fuldt omfang for at sikre, at de specialiserede områder ikke vokser for meget set i forhold til det almene område. Budgetparterne er enige om, at der skal ske en tilpasning af serviceniveauerne, så ydelserne til borgerne svarer til, hvad sammenlignelige kommuner yder af hjælp og støtte til deres borgere, og således at budgetterne overholdes. Dette jf. den udarbejdede analyse fra konsulentfirmaet Implement i foråret 2023. Arbejdet med at sikre budgetoverholdelse sker med afsæt i de seneste års positive erfaringer med "Alt er indkøb", som viser, at kvalificering af mål, effekt, opfølgning og prisfastsættelse ved køb er afgørende for at realisere besparelserne på et kvalificeret grundlag.

Ballerup Kommune afventer, at en række af de anbefalinger, som regeringens ekspertudvalg kom med i foråret 2023 omsættes til lov, sådan som det er aftalt i kommuneaftalen for 2024. Det er forventningen, at lovændringerne vil give Kommunalbestyrelsen adgang til at fastsætte serviceniveauer på området. Noget der ikke hidtil har været mulighed for i serviceloven.

1. Vi skaber fremtiden sammen

I Vision 2029 står der:

"I Ballerup Kommune er borgere, virksomheder og kommunen fælles om fremtiden. Som kommune møder vi borgerne i øjenhøjde. Sammen finder vi de gode løsninger på tværs af institutioner, foreninger og erhverv, og skaber mulighederne for gode og værdige rammer for borgere i alle aldre og livssituationer.

Kommunen har stærke fællesskaber, et rigt forenings- og kulturliv, hvor borgerne har lyst til at involvere sig og tage ansvar for, at Ballerup Kommune er et rigtigt godt sted at bo."

1.1. "Vi møder borgerne i øjenhøjde"

Det er et bærende element i Ballerup Kommune, der kommer fra Vision 2029, at vi møder borgere, virksomheder og foreninger i øjenhøjde. Hermed menes, at Ballerup Kommune ønsker at blive oplevet som en samarbejdspartner, der er optaget af at medvirke til at realisere de drømme og ambitioner, som borgere, virksomheder og foreninger har, og gøre dette på en ligeværdig og engageret måde.

Der arbejdes med følgende indsatser:

- Borgermillionen - styrkelse af fællesskab og/eller naturforbedring - opdelt i Måløv, Skovlunde, Ballerup Nord, Ballerup Syd. Der er afsat 1 mio. kr. årligt til fysiske projekter.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaven.

- Ballerup Kommune fortsætter arbejdet med sammenhængende borgerforløb; en tilgang, som fremhæves i Reformkommissionens rapport 3. Sammenhængende borgerforløb betyder, at løsningerne skabes i et tæt tværsektorielt samarbejde, og altid tager afsæt i borgers ønsker til eget liv – og borger inddrages i alle forløbets beslutninger.
- Administrationen skal løbende afsøge mulighederne for at flytte dele af opgaveløsningen af forskellige rådhusfunktioner, som kunne løses tættere på borgere, foreninger og virksomheder som fx fremskudte sagsbehandlere, borgerrådgiverens træffetid på Posthuset, økonomirådgivning i boligområder og lignende.

Administrationen er ansvarlig for opgaverne.

1.2. "Vi finder løsninger på tværs"

Ballerup Kommune ønsker at udvikle tværgående samarbejder og løsninger med eksterne samarbejdspartner for at understøtte borgers mulighed for at skabe det bedst mulige liv.

Når Sundhedskommissionen i starten af 2024 giver sit bud på det fremtidige sundhedsvæsen, er det forventningen, at der peges på, at det nære sundhedsvæsen vil få stadig flere opgaver, som skal løses i et tæt samarbejde mellem hospitaler, almen praksis og kommunerne. Det stiller stigende krav til kommunernes prioritering af sundhedsområdet.

Der arbejdes med følgende indsatser:

- Sikre et fortsat godt samarbejde med de praktiserende læger, herunder understøtte gode vilkår for, at de praktiserende læger også i fremtiden vælger at drive almen praksis i Ballerup Kommune.
- Styrket fokus på, hvordan sundhedsområdet både kan tage imod flere og nye behandlingsopgaver i forhold til ældre, kronikere og multisyge borgere og udvikle forebyggende indsatser i et tværgående samarbejde med børn og unge - og voksenområdet.
- Undersøge behov og muligheder for flere tværkommunale samarbejder til løsning af de kommende opgaver i det nære sundhedsvæsen.

Sundheds- og Ældreudvalget er fagudvalg på opgaverne i dialog med relevante fagudvalg.

1.3. "Gode og værdige rammer for borgerne"

Alle borgere skal opleve, at der er gode og værdige rammer for at leve, bo og arbejde i Ballerup Kommune uanset alder og hvor man er i livet. De unge og voksne borgere, der har særlige behov, skal have den støtte, der kan hjælpe dem til at klare sig selv. Tilsvarende skal de ældre borgere støttes til at klare sig selv længst muligt og opleve et trygt og værdigt ældreliv.

1.3.1. Ældreområdet

Der er en god udvikling i gang i Ballerup Kommune om at skabe rammerne for et godt aktivt og værdigt seniorliv. Med et stadig stigende antal ældre er der behov for et fortsat fokus på, hvordan rammerne og ressourcerne på ældreområdet anvendes bedst muligt.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Ældreområdet løftes med 3 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. Parterne drøfter udmøntningen af midlerne.
- En grundig analyse af det samlede ældreområdes økonomi og styring, der skal afdekke, om der er strukturelle forhold, der skal håndteres, således at der kan udvikles en ressource- og økonomimodel, der fremadrettet kan sikre et bedre grundlag for styring og budgetoverholdelse. Heri indgår inddragelse af medarbejdere og ledere på området.
- I sammenhæng til bedre styrings- og budgetoverholdelse skal der vedholdende arbejdes med at realisere nye veje i opgaveløsningen, det være sig ved brug af teknologi, forenklingstiltag, prøvehandlinger og lignende med det mål at frigøre ressourcer til at løse de fremtidige kerneopgaver på ældreområdet.
- Hjemmeplejen får et økonomisk løft på 8,5 mio. kr. fra 2024 og frem for at sikre økonomi til at løse det stigende antal opgaver hos de mange hjemmeboende ældre borgere.
- Udvikling af kvaliteten i Hjemmeplejen med et stærkt fokus på, hvordan organisering i faste geografiske teams, som er medbestemmende med indflydelse på egen vagt, - og arbejdstilrettelæggelse kan styrke kontinuiteten og tættere samarbejde med borgere og pårørende om den daglige opgaveløsning.
- Udvikle et visiteret tilbud på Aktiv Center Ballerup til sårbare hjemmeboende borgere, som har brug for støtte til at opretholde et aktivt og socialt liv.
- Der skal arbejdes for bedre adgang til forebyggelse og hjælp til borgere med demens og deres pårørende. Det handler om adgang til døgnaflastning i kortere og længere perioder, og aflastning ved tilbud om aktiviteter i dag- og aftentimer.

- Udvidelsen af Plejehjemmet Toffehaven med 48 nye plejeboliger forventes færdig i anden halvdel af 2025 og til finansiering af den udvidede drift er der afsat 10 mio. kr. i 2025 og 20 mio. kr. fra 2026 og frem. Udvalget arbejder videre med vurdering og opfølgning på den fremtidige plejehjemskapacitet.
- På anlægsbudgettet afsættes 0,8 mio. kr. 2024 og 1,2 mio. kr. i 2025 til investering i øget hjemlighed på plejehjemmene.
- Der skal fortsat arbejdes for at reducere brugen af eksterne vikarer på ældreområdet. Løsningerne er flere, herunder brug af internt vikarkorps, digitale app-løsninger og mere fleksible ansættelser. Der opstilles mål for reduktion af brug af eksterne vikarer i de kommende år.
- Undersøge mulighederne for at etablere plejehjem i samarbejde med fonde, pensions-selskaber og lignende efter de ambitioner, der ligger i den såkaldte "Herlev-model".

Sundheds- og Ældreudvalget er fagudvalg på opgaverne.

1.3.2. Det specialiserede voksenområde

Det specialiserede voksenområde er fortsat udfordret af stadig flere borgere med behov for støtte, og et stadig stigende udgiftsniveau på de tilgængelige tilbud og indsatser. Der er fortsat brug for at se på nye løsninger og bedre ressourceanvendelse for at sikre kvalitet og budgetoverholdelse.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Der gennemføres en samlet besparelse på det specialiserede voksenområde på 10 mio. kr. i 2024, stigende til 25 mio. kr. i 2025 og 40 mio. kr. i 2026 og frem. Det sker for, at Ballerup Kommune kan nærme sig udgiftsniveauet i sammenlignelige nabokommuner. En aktivitets- og økonomianalyse fra konsulentfirmaet Implement fra foråret 2023 viser, at Ballerup Kommune har et udgiftsniveau, der ligger 113 mio. kr. over gennemsnittet for sammenlignelige kommuner. Arbejdet sker med afsæt i de seneste års positive erfaringer med "Alt er indkøb" som viser, at kvalificering af mål, effekt, opfølgning og prisfastsættelse ved køb er et afgørende redskab for at realisere besparelserne på et kvalificeret grundlag.
- De senere års omlægning og omprioritering af ressourceanvendelsen på voksen-socialområdet videreudvikles. Borger skal tilbydes mere fleksibel støtte i eget hjem for at kunne blive boende og undgå at komme i botilbud, og dermed væk fra sine vante omgivelser og netværk.
- Med åbning af de to nye botilbud Egebjerg Bygade og Klakke-Bo i Østerhøj får borger botræning og bostøtte for at blive klar til at klare sig i egen bolig, som findes i tæt samarbejde med vores almene boligselskaber. På den måde hjemtages opgaver fra eksterne botilbud/herberger og forebygges anbringelser uden for Ballerup Kommune.
- Ballerup Kommune tilslutter sig Solsikkeprogrammet for at udbrede viden om og understøtte borgere med ikke-synlige handicap. Der afsættes 50.000 kr. årligt fra 2024 og frem.

- Det frivilligt drevne tandlægetilbud Tandrødderne ydes et driftstilskud på 0,2 mio. kr. årligt i 2024 og 2025. Tilbuddet er til socialt udsatte borgere og har eksisteret i Ballerup Kommune siden 2013.

Socialudvalget er fagudvalg på opgaverne.

1.4. "Stærke fællesskaber og rigt forenings- og kulturliv"

Vision 2029 har som ambition, at Ballerup Kommune har stærke fællesskaber og et rigt forenings- og kulturliv. Det skal være nemt at være frivillig, og foreningsidrætten skal understøttes i et godt samarbejde på tværs af aktørerne.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Udarbejdelse af udviklingsplan for, hvordan foreningsidrætten kan styrkes.
- Understøttelse af foreningsfitness. Dertil afsættes yderligere 0,7 mio. kr. i 2024 til at understøtte etableringen af foreningsfitness, så der i alt er 1,4 mio. kr. til formålet.
- Implementering af frivillighedspolitikken. Frivillighedspolitikken får liv, når kommunens mange forskellige arbejdspladser arbejder aktivt med den. Budgetparterne ønsker, at administrationen udarbejder kortfattede og konkrete handleplaner på centerniveau for arbejdet med frivillighedspolitikken. Hertil afsættes yderligere 0,1 mio. kr. årligt, så der i alt er 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027.
- Der etableres en fritidsvejlederordning, hvor en medarbejder på hver skole vejleder børn og unge i at engagere sig i foreningslivet. Der afsættes 0,1 mio. kr. i 2024, 0,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og 0,1 mio. kr. i 2027.
- Ballerup Kræmmermarked ydes et tilskud på 0,2 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027 til styrkelse af fællesskab og kulturen på markedspladsen.
- Aldersgrænsen for fritidspas udvides, så det omfatter børn og unge i alderen 0-18 år, så et større antal børn og unge kan deltage.
- Mere Monitor. Hertil afsættes 0,2 mio. kr. i 2024 og 0,3 mio. kr. i 2025.
- Budget til forbedring af omklædningsrum fastholdes årligt. Der afsættes 1 mio. kr. hertil i 2024.

Kultur- og Fritidsudvalget er fagudvalg på opgaverne.

Administrationen udmønter følgende elementer:

- Serviceteknisk support til aktiviteter, der understøtter fællesskaber fx arrangementer på Kirketorvet, i Ballerup Bymidte, lån af grejbanken, aktiviteter i Baghuset mv. Hertil afsættes 0,3 mio. kr. i 2024 og 0,4 mio. kr. årligt i perioden 2025-2027.
- Musikskolen leverer Musik ud til "folket" ved, at de spiller mere i skoler og på plejehjem og lignende.

1.4.1. Ballerup Idrætsby

Udviklingsplanen for Ballerup Idrætsby giver en fælles retning, der sigter mod at skabe et større fællesskab på tværs af klubber og idrætsudøvere i området.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Udviklingsplan for Ballerup Idrætsby opdateres.

- Der etableres saunagus/vinterbad i East Kilbride Badet. Hertil er afsat 2,5 mio. kr. årligt i 2024 og 2025, og der afsættes yderligere 2,5 mio. kr. i 2024, så der samlet er afsat 7,5 mio. kr.
- Etablering af elektroniske skabe i East Kilbride Badet. Hertil afsættes yderligere 1,2 mio. kr. i 2024, så der samlet er 1,9 mio. kr.
- Bedre omklædningsmuligheder for mennesker med handicap i East Kilbride Badet (flex-pulje). Hertil er der afsat 1,4 mio. kr. i 2024.
- Cykling i alle afskygninger. Der er afsat i alt 4 mio. kr.
- Muligheden for en offentlig café eller kiosk i Ballerup Idrætsby afsøges. Caféen/kiosken skal være privat drevet, hvorfor det kræver interesse fra en privat aktør.

Kultur- og Fritidsudvalget er fagudvalg på opgaverne.

1.4.2. Udvikling af idrætten i Måløv og Kildedal

Måløv har et rigt forenings- og idrætsliv. Den kommende by Kildedal rummer op mod 2.000 boliger og 5.000 arbejdspladser. Parterne er enige om, at se Måløv og Kildedal i sammenhæng, så Måløv fortsat står stærkt som idrætsmæssigt center og ses i sammenhæng med Kildedal og Jonstrup.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Arbejdet med en udviklingsplan for Måløv Idrætspark påbegyndes. Udviklingsplanen skal have et overordnet sigte og indeholde kapacitetsmæssige overvejelser. Der er afsat 11,5 mio. kr. hertil i 2025.
- På længere sigt etableres der et kultur- og bevægelseshus i Kildedal, når byen er mere udviklet.

Kultur- og Fritidsudvalget er fagudvalg på opgaverne.

1.4.3. Kunstgræsbaner

EU-lovgivningen medfører en kommende lovændring, som kræver udskiftning af kunstgræs til non-infill, så plastikgranulat ikke anvendes.

- Kunstgræsbanerne på Marbækvej og i Måløv Idrætspark opdateres til non-infill og der afsættes derfor 6 mio. kr. i 2025 og 6 mio. kr. i 2027 til opgaven.

Kultur- og Fritidsudvalget er fagudvalg på opgaven.

1.5. "Borgere tager ansvar og involverer sig"

Det er en central værdi i Ballerup Kommune, at kommunen udvikler sig ved, at borgerne engagerer sig i aktiviteter og lokalområder. Det styrker fællesskaberne og dermed styrker det kommunen.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Der skal arbejdes for at etablere frivillige vandlaug til vores søer og vandhuller.
- Affaldsindsamlinger med naturorganisationer og borgere i alle bydistrikter.
- I arbejdet med unge med psykiske udfordringer skal der fokus på, hvordan der kan ske inddragelse af foreninger og pårørende ved konkrete samarbejder med foreninger som fx Sind og Bedre Psykiatri. Psykiatrirådet inddrages i arbejdet.
- Borgersamling om klima for unge. Til forberedelse og gennemførelse afsættes der 50.000 kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. i 2025.

Administrationen forelægger forslag for relevante fagudvalg.

2. Åben for nye idéer

I Vision 2029 står der:

"Ballerup er en af landets mest innovative kommuner. Vi er kendt for vores åbenhed over for nye idéer, for vores rummelighed og opbakning til mennesker og virksomheder, der med engagement og virkelyst er med til at udvikle Ballerup Kommune.

Som kommune skaber vi rammer, der fremmer igang sættertrang på tværs af institutioner, foreninger, uformelle fællesskaber og virksomheder.

Vi har en stærk, lokal og åben kultur, som møder kreativitet og nye idéer med nysgerrighed og konstruktiv dialog".

2.1. Innovativ Kommune

Ballerup Kommune ønsker at indgå i samarbejder med virksomheder, borgere, foreninger og andre, som kan bidrage til at udvikle velfærden og kommunen til gavn for alle. Innovation handler ikke kun om at få gode idéer. Innovation handler om, at gode idéer virker i praksis, og skaber effekt. Derfor stiller Ballerup Kommune op, når kommunen bliver kontaktet. Og Ballerup Kommune inviterer ligeledes meget gerne til samarbejder. Først og sidst skal innovation skabe merværdi for borgere, foreninger og virksomheder.

2.2. Afsøge muligheder for tværkommunale samarbejder om specialiserede områder: Skole, børn/familie og voksne

Budgetparterne er enige om, at der er behov for at undersøge mulighederne for at indgå i flere tværkommunale forpligtende samarbejder om tilbud på de specialiserede områder. Det handler om at sikre relevante tilbud med tilstrækkelig høj kvalitet med en omkostningseffektiv drift for på den måde at reducere køb af private tilbud. De private tilbud har gennem de senere år haft markante udgiftsstigninger, uden tilsvarende øgning i kvalitet og effekt.

Administrationen er ansvarlig for opgaven.

2.3. Digitalisering - Fortsat fokus på brug af teknologi og digitale løsninger til at skabe bedre service

Budgetparterne er enige om at have fortsat fokus på brug af teknologi og digitale løsninger til at skabe bedre service og frigøre tid fra dokumentation og registrering.

Administrationen arbejder videre med opgaven og har blik for potentialer og muligheder. I det omfang, det kræver politiske beslutninger til fx bevilling og retning, forelægges det for relevante fagudvalg.

2.3.1. Velfærdsteknologisk udviklingspulje

Budgetparterne er enige om, at velfærdsteknologiske løsninger er et af svarene på, hvordan velfærden fortsat kan udvikles samtidig med stigende opgaver, og udfordringer med rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

Budgetparterne er enige om at videreføre den velfærdsteknologiske udviklingspulje på 1,5 mio. kr. hvert år.

Sundheds- og Ældreudvalget er fagudvalg på opgaven.

2.3.2. Sundheds-IT så effektivt som muligt

Budgetparterne er enige om, at administrationen skal arbejde for at reducere tidsforbruget på de mange sundhedsfaglige it-systemer så meget som muligt.

2.4. Hjertestier i samarbejde Hjerteforeningen

Det skal være nemt at komme ud i naturen, og det styrker den mentale og fysiske sundhed. Der etableres som noget nyt 1-2 hjertestier, som er en afmærket motionsrute, hvor der langs ruten er opsat skilte med Hjerteforeningens logo. Stierne er åbne for alle, men de kan variere meget i forhold til fremkommelighed. Der afsættes til etablering af hjertestier 0,2 mio. kr. i 2024 og 0,3 mio. kr. i 2025.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaven. Sundheds- og Ældreudvalget involveres.

3. En stærk uddannelsesby

I Vision 2029 står der:

"Børnene er vores fremtid. Derfor er vi ambitiøse og målrettede på vores institutioner, skoler og uddannelsessteder. Vi investerer i børn og unge.

Vi har et rigt ungdomsmiljø, som gør Ballerup Kommune til et godt sted for unge at uddanne sig, leve og bo.

Skolerne, virksomhederne, uddannelsesinstitutionerne og lokalsamfundet samarbejder om at udvikle Ballerup som en stærk uddannelses- og erhvervskommune, hvor alle unge er i uddannelse eller job".

3.1. Vi er ambitiøse og målrettede på vores børne- og ungeområde

Ballerup Kommune arbejder efter en 0-25 års strategi, der skal sikre helhed og sammenhæng i børns liv. Kontinuitet i vores indsatser er af stor betydning for vores evne til at skabe trivsel, læring og udvikling for alle børn og unge. Derfor skal alle igangsatte indsatser på børne- og ungeområdet ses i sammenhæng. Når der eksempelvis laves sprogvurderinger i dagtilbud og arbejdes med børns skolestart, er det med til at sikre sammenhængen til skoleområdet. På samme måde er skolernes arbejde med praksisnærhed og uddannelsesvejledning med til at sikre sammenhængen på uddannelses- og arbejdsmarkedsområdet.

3.2. Implementering af ny Børne- og Ungepolitik

Der er i 2023 vedtaget en ny Børne- og Ungepolitik, som har overskriften Fællesskaber for alle – Alle i fællesskab. Politikken sætter den overordnede ramme for, hvordan alle børn og unge fra 0-25 år indgår i og bidrager til fællesskaber.

I den kommende tid skal politikken implementeres i tæt samarbejde mellem børn, unge, bestyrelser, medarbejdere og ledere. Det er aftalt, at første opfølgning på politikens mål og pejlemærker bliver i september 2024.

3.2.1. Omlægning af støtten til børn og familier

Budgetparterne er enige om, at der skal ske en omlægning af støtten til børn og familier i vanskeligheder fra det specialiserede børne- og ungeområde. Dette for at sikre økonomi til fortsat at finansiere rammer og vilkår for at skabe stærke almenfællesskaber og øge deltagelsesmulighederne for alle børn, unge og deres familier. Ambitionen er, at så mange børn og unge som muligt kan være i god udvikling og trivsel i nærmiljøet.

Ballerup Kommune har højere udgifter end sammenlignelige kommuner og det vil Ballerup Kommune fortsat have. Det samlede udgiftsniveau reduceres med 2 mio. kr. i 2024, stigende til 6 mio. kr. i 2025, 15 mio. kr. i 2026 og 20 mio. kr. i 2027. Arbejdet sker med afsæt i de seneste års positive erfaringer med "Alt er indkøb", som viser, at kvalificering af mål, effekt, opfølgning og prisfastsættelse ved køb er et afgørende redskab for at realisere besparelserne på et kvalificeret grundlag.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaven.

3.2.2. STIME

Det skal undersøges, hvorvidt Ballerup Kommune ønsker at deltage i STIME. Det er en indsats, hvor kommuner og psykiatri i Region Hovedstaden tager fælles ansvar for at hjælpe børn og unge (3-17 år) i psykisk mistrivsel inden deres problemer vokser sig store. STIME har åbnet mulighed for, at alle kommuner kan deltage.

Relevante råd og udvalg involveres.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaven.

3.3. Kvalitet i dagtilbud

Kvalitet i dagtilbud er helt centralt for det gode børneliv. Budgetparterne er enige om, at Børne- og Skoleudvalget har fokus på udvikling af kvalitet i dagtilbud, herunder at anvende arbejdstiden, så der bliver mest mulig tid med børn og tid om børn.

3.3.1. Kvalitetsrapport med Ballerups kvalitetsparametre

Budgetparterne er enige om at udvikle en form for kvalitetsrapport for dagtilbudsområdet, som bl.a. bygger på følgende parametre for kvalitet:

- Brug af KIDS-data til evaluering og kvalitetsudvikling af dagtilbud, som baserer sig på observationer foretaget af medarbejdere og ledere.
- Pædagogisk nærledelse.
- Fysiske rammer og kapacitet i de enkelte institutioner.
- Tid med børn og Tid om børn.

Kvalitetsrapporten skal være overskuelig i sin form, og ikke medføre et omfattende og tidskrævende opfølgingsregime. Kvalitetsrapporten skal have en toårig kadence.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne.

3.3.2. Tid med børn og Tid om børn

I Ballerup Kommune er dagtilbudsområdet højt prioriteret, og der er gennem de senere år prioriteret midler til at sikre minimumsnormeringer ude på vores institutioner.

Budgetparterne er enige om at udmønte bloktilskuds midler til minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet (10 mio. kr. årligt). Ballerup Kommune anvender derfor flere ressourcer til arbejdet med børnene end det, lovens minimumskrav angiver.

Parterne er enige om, at de 10 mio. kr. prioriteres på følgende måde:

- Der afsættes midler til "Tid med børn" med 9 mio. kr. i 2024 og 8 mio. kr. fra 2025 og frem.
- Der afsættes midler til "Tid om børn", som forberedelsestid til kvalitet i børns udvikling for pædagoger med 1 mio. kr. i 2024 og 2 mio. kr. fra 2025 og frem.

3.3.3. Ekstra løft til forberedelsestid til pædagog

Budgetparterne enige om et ekstra løft til området på:

- 1 mio. kr. i 2024 og 2 mio. kr. i perioden fra 2025 og frem til "Tid om børn". Der er således samlet afsat 2 mio. kr. i 2024 og 4 mio. kr. fra 2025 til forberedelsestid for uddannede pædagoger.

De samlede midler til "Tid om børn" sikrer, at alle uddannede pædagoger i dagtilbud har en times ugentlig forberedelsestid inden for planlagt arbejdstid. Formålet er, at tiden anvendes til at arbejde med den pædagogiske kvalitet og styrkelse af børnenes udvikling og trivsel.

- I 2024 afsættes endvidere 0,3 mio. kr. til at gennemføre en undersøgelse af praksisnormeringer.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne.

3.3.4. Stærke pædagogiske miljøer for alle børn

Budgetparterne er enige om følgende initiativer til fortsat prioritering af stærke pædagogiske miljøer:

- I forlængelse af prioritering af kvalitet i dagtilbud videreføres anvendelsen af BAL (Ballerups Analyse af Læringsmiljøer) som fælles metode til at skabe fællesskaber for alle børn.
- Arbejdet under overskriften Barnets første 1.000 dage fortsætter. Barnets tidlige leveår er afgørende for dets senere livsforudsætninger. Derfor er der i tidligere budgetår afsat midler til samarbejdet mellem dagtilbud og sundhedspleje, til normeringer og til et samarbejde med Nordea Fonden med titlen "En god start", der har til formål at arbejde bevidst med tilknytningen mellem barnet og de voksne.
- SAMSPAL på dagtilbudsområdet skal styrke samarbejdet mellem almenområdet og institutioner med specialiserede kompetencer. Opstarten fremrykkes til 2024, hvor der afsættes 1 mio. kr. Innsatsen videreføres i 2025 med 1 mio. kr., hvorefter der i 2026-2027 er afsat 1,5 mio. kr. hvert år til opgaven.
- Med baggrund i evaluering af integrationsindsatsen på småbørnsområdet, herunder evaluering af Sesam, jf. budgetaftale 2023, tages der stilling til organisering og udvikling af fremtidens integrationsindsats.
- Der skal udarbejdes en plan for, at Ballerup Kommunes forskellige centralt ansatte fagpersoner kan bruge mere tid ude i praksis til at understøtte børnenes trivsel og udvikling.
- Der prioriteres 50.000 kr. i 2024 til formidling af de gode historier om Daglejens pasningstilbud til de 0- til 5-årige i Ballerup Kommune med henblik på at forbedre rekrutteringen af flere dagplejere.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne.

3.3.5. Fysiske rammer på 0-5 års området

Budgetparterne lægger stor vægt på, at de fysiske rammer for børn og unge fortsat skal være gode. Byudviklingen kræver, at vi bygger nyt og renoverer det eksisterende, så vi kan sikre kapacitet af en ordentlig kvalitet til børn og unge.

Børne- og Skoleudvalget har vedtaget kvalitetsmål for de fysiske rammer ved nybyg og renoveringer i dagtilbud.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Bedre og mere fleksible rammer på 0-5 års området sikres ved, at der er budget til fleksibilitetsombygninger. Hertil er der afsat 4,3 mio. kr. i 2024 og 5 mio. kr. årligt i perioden 2025-2027.
- Udvidelse af børneinstitutionen Birkegården. Hertil er der tidligere afsat 28 mio. kr. og der afsættes yderligere 30 mio. kr. i 2025.
- Ny børneinstitution i Skovlunde. Hertil er afsat 63,5 mio. kr. i 2024.
- Ny børneinstitution Baltorp. Hertil afsættes samlet 65 mio. kr. i 2025.
- Kirstinevang købes. Det udløser en årlig besparelse på 2,3 mio. kr. fra 2024 og frem.
- Kirstinevang suppleres med pavillonløsning: Hertil afsættes årligt 5 mio. kr. i perioden 2024-2026.
- Stjernehuset - leasing indfries: Der afsættes 6,8 mio. kr. i 2026 til køb af Stjernehuset. Det udløser en årlig besparelse på 1,2 mio. kr. fra 2026 og frem.
- Pavillon Birkegården købes. Efterfølgende opnås en årlig besparelse på 0,3 mio. kr. fra 2024 og frem.
- Ombygning af børneinstitutionen i Kornvænget. Hertil er afsat samlet 15 mio. kr. i 2025.
- Lundegården - sammenbygning udskydes fra 2025 til 2026.
- Nye børneinstitutioner i Kildedal etableres i takt med, at byen etableres. Den første børneinstitution påbegyndes i 2026, hvor der samlet er afsat 50 mio. kr. og i 2027 er der yderligere afsat 30 mio. kr. Den anden institution etableres i årene 2027-2028, hvor der foreløbig afsættes 2 mio. kr. i 2026 og 20 mio. kr. i 2027.
- Budget til løbende renovering af legepladser på institutioner fastholdes. Der er således afsat årligt 1,5 mio. kr. fra 2024 og frem.
- Modtagekøkkener/produktionskøkkener. Hertil afsættes 3 mio. kr. i 2025.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne, dog er Økonomiudvalget fagudvalg vedrørende køb af bygninger og indfrielse af leasing.

3.4. Kvalitet i folkeskolen

Ballerup Kommune har et skoleområde, som er i udvikling med god kvalitet. Budgetparterne er enige om, at denne udvikling skal sikres fremover.

Der iværksættes følgende initiativer:

- I Ballerup Kommune er ambitionen at have en fælles folkeskole på tværs af distrikter og matrikler og samtidig give mulighed for, at den enkelte skole kan have sin individuelle profil.
- Der er afsat 0,5 mio. kr. i 2024 og frem til at undersøge muligheden for at have en skole med musikprofil.
- Det skal undersøges, hvilke muligheder der er for at tilbyde morgenmad i skolerne, herunder forskellige modeller og de dertil estimerede udgiftsniveauer.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne.

3.4.1. Alle i fællesskab i folkeskolen

I den nye Børne- og Ungepolitik står børn og unges deltagelse i, og bidrag til fællesskaber som et helt centralt og afgørende parameter for, hvordan børn og unge trives og udvikler sig.

Der iværksættes følgende initiativer:

- I tæt sammenhæng til indsatsen Kvalitet i folkeskolen videreføres anvendelsen af BAL (Ballerups Analyse af Læringsmiljøer) som fælles metode til at skabe og understøtte fællesskaber for alle børn og unge.
- Forældrene er de vigtigste voksne i barnets liv og derfor ønskes et styrket fokus på forældrenes rolle og opgaven i forhold til udvikling af fællesskaberne i skolen.
- Der ønskes et styrket samarbejde mellem lærere, pædagoger og andre fagpersoner i klasserummet for at skabe de bedste vilkår for børnenes trivsel og klassefællesskabet.
- Skolefravær er den stærkeste indikator for, om børn klarer sig godt i skolen og videre i voksenlivet. Derfor skal der sikres hurtig reaktion og indsats ved skolefravær/skolevægring og gerne med brug af erfaringer fra andre kommuner.
- Der skal arbejdes med udvikling af mellemformer i Ballerup Kommune i samarbejde mellem skoler/BFO, klubber, ungdomsskole og det børnesociale område.
- Der gennemføres undersøgelse af specialundervisningsområdet i Børne- og Skoleudvalget i 2024 og der er afsat 0,3 mio. kr. til formålet. Undersøgelsen skal bl.a. belyse arbejdet med mellemformer og antallet af gruppeordninger.
- Der skal oprettes flere specialklasser og gruppeordninger og der afsættes 2 mio. kr. i både 2024 og 2025 på anlægsbudgettet til formålet. Med etablering af flere specialklasser og gruppeordninger skal køb af pladser uden for Ballerup Kommune reduceres med en forventet besparelse på 0,5 mio. kr. i 2025, stigende til 1 mio. kr. i 2026 og 2027.
- Der afsættes 3 mio. kr. i 2024 på anlægsbudgettet til oprettelse af et kommunalt behandlingstilbud som alternativ til køb af eksterne dagbehandlingstilbud til børn og unge. Køb af færre dagbehandlingspladser skal reducere udgiften til dagbehandlingspladser med 0,5 mio. kr. 2026 stigende til 1 mio. kr. 2027.
- Der skal fortsat holdes fokus på forebyggelse af mobning og derfor skal handleplanerne for forebyggelse af mobning opdateres på alle skoler, klubber og institutioner.
- Eleverne skal have større indflydelse på og medansvar for skolernes undervisningsmiljø. Der afsættes årligt 50.000 kr. i perioden 2024-2027 til uddannelse af undervisningsmiljørepræsentanter.
- Der igangsættes en undersøgelse af og planlægges, hvordan lærere gennem efteruddannelse kan styrke deres kompetencer til understøttelse af Børne- og Ungepolitikens mål om at skabe stærke almene fællesskaber og øge deltagelsesmulighederne for eleverne i folkeskolen. Der afsættes 0,3 mio. kr. i 2024 til denne undersøgelse og planlægning frem mod budget 2025.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne. Kultur- og Fritidsudvalget er fagudvalg på opgaver vedrørende klubberne og ungdomsskolen.

3.4.2. Skolen som en del af det omgivende samfund

Folkeskolen har en vigtig opgave i at uddanne og forberede børn og unge til ungdoms-, og voksenlivet. Derfor er det afgørende, at folkeskolen har et aktivt samspil og samarbejde med

det omgivende samfund: idræts- og foreningslivet, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører.

Der iværksættes følgende initiativer:

- Der optages dialog med distriktsbestyrelser og ledelserne på dagtilbuds- og skoleområdet om, hvordan man kan arbejde med en balanceret anvendelse af teknologi og skærme, der bygger på forskningsbaseret viden og myndighedernes anbefalinger om emnet. Digitaliserings- og Teknologiudvalget involveres.
- Indsatsen for at øge trivslen blandt unge i Ballerup Kommune sker i tæt samarbejde med og ved inddragelse af elevråd, ungdomsråd, bestyrelse og fagpersoner.
- Det fortsatte arbejde med Åben Skole prioriteres ved at udvide budgettet med 0,1 mio. kr. i 2024, stigende til årligt 0,2 mio. kr. i perioden 2025-2027.
- Videreførelse af aktiviteterne med Projekt Edison, som er en opfinderkonkurrence for elever i 6. og 7. klasse og det årlige Miniskills, hvor elever i 7. klasse introduceres til håndværksfagene og erhvervsuddannelserne.
- Fortsætte masterclass-forløb i tysk for dygtige elever på tværs af skolerne i samarbejde med relevante ungdomsuddannelser og virksomheder. Samt fortsætte forløbet "Junior-talenterne", hvor gymnasielærere underviser vores folkeskoleelever.
- En styrket indsats for bedre muligheder og hjælp til almen erhvervspraktik for elever i 9. klasse. Til indsatsen afsættes 0,2 mio. kr. i 2024, stigende til 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2025-2027.
- Folkeskolerne skal have fokus på at arbejde med og undervise i, hvordan man kan spare på energi, strøm og vand.
- Folkeskolerne skal via skoleportalen sikres adgang til lærings- og undervisningsmaterialer i undervisning om klima.
- Folkeskolerne kan iværksætte affaldsindsamling i skolens lokalområde og kan søge midler til udstyr m.m. Hertil afsættes en pulje på 0,1 mio. kr. årligt i 2024-2025.
- Mulighederne for etablering af Byggeboxen i Kildedal undersøges sammen med Arealudviklingsselskabet Kildedal. I Byggeboxen gennemføres undervisningsforløb for skolebørn, der arbejder med skolens fag i byggebranchen. Der afsættes 0,8 mio. kr. hertil i 2027.
- For at styrke viden og interessen for erhvervsuddannelser skal skolerne samarbejde med erhvervsskolerne om at få besøg af gæstelærere fra erhvervsuddannelser. Der afsættes en pulje på 0,1 mio. kr. i 2024, stigende til 0,2 mio. kr. årligt i 2025-2026.
- Der gennemføres kurser for skolebestyrelserne med fokus på at styrke deres mulighed for at varetage opgaverne. Hertil afsættes 0,2 mio. kr. årligt i 2024-2027.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne.

3.4.3. Fysiske rammer skole

Byudviklingen betyder, at der skal bygges nyt og renoveres, så det sikres, at børn og unge fortsat får gode, trygge fysiske rammer at udvikle sig i.

Det er afgørende i de kommende år at sikre tilstrækkelig kapacitet af en ordentlig kvalitet, så der i god tid planlægges og udbygges i takt med byudviklingen.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Undersøgelse af skolernes kapacitet 10 år frem.
- Bedre fysiske rammer på Baltorpskolen, Afdeling Rugvængets indskolingsafdeling. Hertil er afsat 16 mio. kr. i 2024 og 10 mio. kr. i 2025.
- Udvidelse af Skovlunde Skole med et spor i Lundebjerg påbegyndes i 2024. Der er samlet afsat 66 mio. kr. hertil.
- Flytning af Ordblindeinstituttet til en ny lokalitet.
- Til forberedelse af en skole i Kildedal afsættes 5 mio. kr. i 2026 og 4 mio. kr. i 2027.
- Opfølgning på indeklimaundersøgelsen for daginstitutioner. Hertil afsættes 0,5 mio. kr. i 2024.
- Toilet Heaven videreføres. Hertil er der afsat 1 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027.
- Budget til løbende renovering af legepladser på skoler fastholdes. Der er således afsat årligt 1,5 mio. kr. fra 2024 og frem.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg på opgaverne.

3.4.4. Klubber og BFO'ere

Med byudviklingen bliver der på sigt brug for også at sikre kapacitet til børn og unge i kommunens BFO og klubber.

Der igangsættes følgende initiativ:

- Undersøgelse af kapaciteten på BFO'erne.
- Undersøgelse af klubbernes bygningsmæssige tilstand og kapacitetsbehov.

Kultur- og Fritidsudvalget er fagudvalg i forhold til klubberne. Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg i forhold til BFO.

3.5. "Et godt ungdomsmiljø"

Ballerup Kommune har et stærkt ungdomsmiljø. Budgetparterne er i forbindelse med dette års budget enige om at styrke ungdomsmiljøet yderligere.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Ballerup Kommune ser stor værdi i, at det i forbindelse med byudvikling af Baltorpområdet er lykkedes at få samlet erhvervsuddannelserne NEXT/TEC i et campus omkring Baltorpvej. I det videre samarbejde skal Ballerup Kommune understøtte udviklingen af et samlet og attraktivt campusområde for de unge, herunder etablering af en plads mellem Baltoppen LIVE og NEXT/TEC.
- Det er væsentligt, at unge i Ballerup Kommune har et attraktivt klubtilbud. Der skal gennemføres en undersøgelse af hvilke behov, de ældste i klubmålgruppen har i forhold til åbningstid og af ønsker til aktiviteter og fysisk indretning.
- I samarbejde med det nyvalgte ungdomsråd udarbejdes en vision for fremtidens Vognporten.
- Unge i Ballerup Kommune skal tilbydes vederlagsfri psykologisk rådgivning i lighed med det tilbud Gentofte kommune har. Hertil afsættes 0,1 mio. kr. i 2024, og 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2025-2026.

- Der er i Ballerup Kommune i dag mulighed for fritidsjobs og lommepengeprojekter både på kommunale og private arbejdspladser. Indsatsen fortsætter og styrkes.

Kultur- og Fritidsudvalget er fagudvalg på opgaverne. Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget er fagudvalg på indsatsen om lommepengeprojekter.

Børne- og Skoleudvalget er fagudvalg i forhold til vederlagsfri psykologrådgivning.

3.6. "Alle unge i uddannelse eller job"

I Ballerup Kommune er det en højt prioriteret indsats, at det lykkes alle unge at komme i uddannelse eller job. Uddannelse og job er vejen til et selvstændigt og meningsfyldt liv med uafhængighed af offentlige ydelser og støtte.

Der iværksættes følgende initiativer:

- Ballerup Kommune som arbejdsplads skal tilbyde STU-praktikpladser (Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse) og på den måde bidrage til, at de unge, som har brug for et særligt ungdomsuddannelsesforløb, får mulighed for at få praktikpladser i den kommunale virksomhed.
- Udvikle en lokal løsning i Ballerup Kommune for realisering af Reformkommissionens anbefaling om en garanti for, at alle unge med behov hjælpes til at fremme deres potentielle og muligheder for et godt liv.

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget er fagudvalg på opgaverne.

- Der skal etableres flere praktik- og delpraktikpladser på Ballerup Kommunes egne arbejdspladser.
- Færdiguddannede svende og faglærte fra erhvervsuddannelserne skal i lighed med andre studerende inviteres til at fejre eksamen på rådhuset eller ved anden festlig vis efter dialog med de relevante uddannelsesinstitutioner. Hertil afsættes 25.000 kr. årligt i perioden 2024-2027.

Administrationen er ansvarlig for opgaverne.

4. En grøn by i balance

I Vision 2029 står der:

"Ballerup er kommunen med sunde og grønne rammer om familie-, kultur- og fritidslivet. Vi er de nære naturoplevelsens by.

Her er god balance mellem forskelligartede bymiljøer, bolig- og ejerformer, som sikrer spændende rammer for alle borgere. Vi passer på miljøet og naturen ved at indtænke grøn omstilling overalt i kommunen.

Det er disse kvaliteter, der gør Ballerup Kommune til et sted, hvor man ikke kun arbejder, men også vælger at bo og leve".

4.1. "Vi er de nære naturoplevelsens by"

Den bynære natur er en af Ballerup Kommunes mange kvaliteter. Mange steder er naturen lige uden for døren, og det skal være let at bruge naturen og byparkerne rekreativt til fx at gå en tur, holde en pause og spise en madpakke ved et bord.

Budgetparterne er enige om at forbedre naturen ved at gøre den rigere og mere mangfoldig. Vild natur og biodiversitet fremmer gode levesteder for dyr, insekter og planter, og det gør også vores natur mere interessant at opholde sig i.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Naturplan med baggrund i naturkvalitetsgennemgangen. Heri indgår søer, åer, vandløb, flora, fauna og bilag IV-arter. Der afsættes midler til ansættelse af en ekstra naturmedarbejder. Hertil afsættes 0,3 mio. kr. i 2024, 0,6 mio. kr. i 2025 og 0,4 mio. kr. i 2026. Midlerne udmøntes af administrationen. Derudover afsættes yderligere 0,5 mio. kr. i 2024 og 1 mio. kr. i 2025 på anlæg.
- Etablering af en biodiversitetspark, hvor biodiversitet fremmes og borgerne kan inspireres til selv at etablere mere biodiversitet i egne haver. Der afsættes 0,3 mio. kr. hertil i 2024 og 0,5 mio. kr. i 2025.
- Sti rundt om Råmosen. Hertil er afsat i alt 1 mio. kr. i 2024.
- Områder for mulig skovrejsning udpeges i samarbejde med Naturstyrelsen.
- Plante vejtræer i midterrabat på Hold-an Vej i Ballerup Centrum. Finansieres via puljen Træer på store veje.
- Borgere planter træer-budgettet udmøntes årligt med 0,4 mio. kr. i perioden 2024-2027.
- Baltorplænen "Klimapark". Hertil er afsat 30,5 mio. kr. i 2025.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.2. "Vi passer på miljøet og naturen"

Ballerup Kommune skal fremstå grøn, pæn og vedligeholdt. Mange borgere bevæger sig hver dag gennem villakvartererne, og det er vigtigt, at de har et grønt, naturligt udtryk og virker imødekomende. Det giver også biodiversitet og er klimavenligt.

4.2.1. Grønt bymiljø

Der iværksættes følgende initiativer:

- Forslag og inspiration til "pæne" skraldespandsplaceringer, som borgerne selv etablerer på deres parcelhusgrunde.
- Kampagne for grundejere om hvilket ansvar, man som grundejer har i forhold til hækketilpasning, træer ud til offentlig vej mv.
- Ny temalokalplan om hegn for at sikre flere grønne hegn og færre plankeværk i byområderne.
- Bevarelse af kolonihaver som grønne rekreative områder. Fortsat kolonihaveindsats. Der er afsat 1,5 mio. kr. i 2024 og 1 mio. kr. i perioden 2025-2027.
- Mindre græsslåning, men der klippes langs stier og steder af hensyn til trafiksikkerheden.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.3. Vi indtænker grøn omstilling

Ballerup Kommune har vedtaget en ambitiøs klimapolitik og handleplan, som bliver omdrejningspunktet for indsatserne i de kommende år. Målsætningen er at reducere CO₂-udledningen med 85 pct. frem mod 2030 og være netto 0 i 2045.

Der skal ske indsatser om især energioptimering af bygninger, grønne transportformer, klimatilpasning og bæredygtig byudvikling. Der skal sikres mere vedvarende energi i energiforsyningen, især i samarbejde med Vestforbrænding om udfasning af olie og naturgas.

Der er nedsat et grønt omstillingsudvalg som et § 17, stk. 4-udvalg, som skal komme med anbefalinger til den grønne omstilling samt drøfte og kvalificere klimapolitikken og handleplanen.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.3.1. Klima generelt

Der igangsættes følgende initiativer:

- Styrket indsats for implementering af udrulning af fjernvarme. Der er afsat 1 mio. kr. årligt fra 2024-2027.
- For at sikre klimatilpasning, så mere regnvand kan håndteres på sigt, arbejdes på fuld separering af fælleskloakerede områder, så det er 100 pct. senest i 2035. I dag er der 97 pct. separering.
- Budget til klimainitiativer er der i samarbejde med grønt omstillingsudvalg afsat årligt 5 mio. kr. i perioden 2024-2027.
- Udfase kviksølvholdige pærer i kommunens lygtepæle. Hertil afsættes 7,5 mio. kr. i 2024, 15 mio. kr. årligt i 2025-2026 samt 22,5 mio. kr. i 2027. Det udløser en besparelse på 0,2 mio. kr. i 2025, 0,4 mio. kr. i 2026 og 0,6 mio. kr. i 2027.
- Gennemgang af kommunens arealer i forhold til mulige lavbundsjord, som kan udtales.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.3.2. Energiforbedringer i kommunens bygninger

Der igangsættes følgende initiativer:

- Mulighederne for etablering af solceller på kommunale bygninger undersøges, herunder ses på gevinster i forhold til økonomi og klima.
- Solceller på Rådhuset undersøges. Hertil er afsat 1 mio. kr. i 2024 og 2 mio. kr. i 2025.
- Der etableres i 2024 et kommunalt solcelleselskab. Der er afsættes 1 mio. kr. til dette.
- Undersøge mulighederne for at samarbejde med erhvervslivet eller andre kommuner omkring opstilling af solceller.
- Energirenovering af kommunale bygninger. Hertil er der årligt afsat 10 mio. kr. i perioden 2024-2027. Derudover afsættes der yderligere 10 mio. kr. årligt 2024-2025 samt 7 mio. kr. årligt i 2026-2027.

Økonomiudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.3.3. Grønne transportformer

Der igangsættes følgende initiativer:

- Flere elbiler i den kommunale bilpark ved udfasning af fossibiler. Udskiftning til elbiler er dyrere. Hertil afsættes 1 mio. kr. i 2024 og 2 mio. kr. årligt i perioden 2025-2027.
- Strategi for ladestandere i kommunen implementeres i takt med, at flere borgere får elbil, herunder etableres ladestandere på de kommunale parkeringspladser. Der anvendes 1 mio. kr. i 2024 til ladestandere.
- Afdækning af mulige intelligente og "tekniske" trafikløsninger: Grøn bølge, busprioritering, rød kørsel mv.
- Implementering af lån af en elcykel og kendskabet hertil udbredes.
- Der lægges bedre asfalt på cykelstierne. Der er afsat 7 mio. kr. hertil i 2024 samt 3,5 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027.
- Ballerup Kommune som cykelby. Hertil er der afsat 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027 til diverse tiltag, der kan forbedre cyklismens vilkår.
- Der etableres el-opladning af cykler på Malmparken Station, så det understøtter kollektiv trafik til Lautrupområdet. Hertil afsættes 20.000 kr. i 2024.
- Dialog/kampagner for energibesparelser til boligejerne og almene boligselskaber fortsættes.
- Servicebusserne omlægges. Forskellige muligheder forelægges politisk. Det undersøges frem mod budget 2025, hvad det vil koste, hvis servicebusserne gøres gratis.
- Cykelsti på Måløvparkvej. For at forbedre trafiksikkerheden for cyklister undersøges det, hvordan der kan ske en trinvis etablering af enkeltrettet cykelsti på hver side af Måløvparkvej. Der afsættes 0,4 mio. kr. hertil i 2024.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.4. Forskelligartede bymiljøer med spændende rammer for alle borgere

Budgetparterne er enige om, at varierede bymiljøer skaber de bedste forudsætninger for borgerne. Det bidrager til oplevelsen af fællesskab og tryghed. Støj påvirker mennesker, og par-

terne er derfor enige om at opdatere støjkortlægningen og udarbejde en handleplan for at minimere støjen for kommunens borgere.

Budgetparterne er enige om, at kommunen i dialog med boligforeninger og lokalsamfundene fortsætter det igangværende arbejde med byudvikling i alle områder af kommunen.

4.4.1. Opkøb af jord og ejendomme til friarealer og eventuelle kommunale aktiviteter

I forbindelse med byudviklingen er det vigtigt at sikre grønne arealer og udviklingen af naturkvalitet, så der er mulighed for rekreativ anvendelse for borgerne. Der arbejdes på at opkøbe arealer uden om byudviklingsområderne samt foretage strategiske opkøb af ejendomme, så den kommunale forsyning af lokaler til kommunale funktioner og til foreningsformål sikres at følge med byudviklingen.

- Der afsættes 1 mio. kr. i 2024 til køb af HOFOR-grund ved Kildedal.
- Budgetparterne drøfter finansiering af andre mulige grundkøb, der måtte opstå.

Økonomiudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.4.2. Andelsboliger

Parterne er enige om, at administrationen løbende skal afsøge mulighed for flere andelsboliger i Ballerup Kommune. Parterne anerkender, at det er konjunkturafhængigt, og markedet derfor gør det vanskeligt på nuværende tidspunkt.

4.4.3. Trafik

Der igangsættes følgende initiativer:

- Ballerup Bymidte - revurdering af gågadens sydlige del, herunder åbning af facade på bibliotek ud mod gågaden. I samarbejde med handelsforening og øvrige. Hertil afsættes 0,5 mio. kr. i 2024, 1 mio. kr. i 2025 og 10 mio. kr. i 2026.
- Baltorpevej - forskønnelse på strækningen mellem Hold-an Vej og Vestbuen gennemføres ultimo 2024. Hertil afsættes 8 mio. kr. i 2024.
- Parkering på Vestbuen eller på Ballerup Boulevard mellem Bybuen og Harrestrupvej ind mod Lilletoften. Hertil afsættes 2 mio. kr. i 2024.
- I Telegrafvejskvarteret afsættes der 4 mio. kr. i 2025, 14 mio. kr. i 2026 og 17 mio. kr. i 2027 til infrastruktur og grønt bymiljø.
- Opdatering af støjplan for Ballerup Kommune.
- Forsøg med indsnævring af Ballerup Boulevard i Skovlunde. Forsøget finansieres af støjpuljen og andre vejpuljer.
- Parkering ved Måløv Station. Parterne er enige om, at der er brug for flere parkeringspladser ved Måløv Station, så den kollektive trafik fremmes. Der udarbejdes en analyse og forslag til, hvordan der kan skabes flere p-pladser, herunder ses på mulighed for parkering langs Frederikssundsvej, samt hvordan der kan skabes flere pladser mellem S-banen og vejen og i nærheden af Søndergårdskvarteret. Der afsættes 0,4 mio. kr. hertil i 2024.

- Forbedringer af trafiksikkerhed på skoleveje. Hertil er der afsat 2 mio. kr. årligt fra 2024-2027.
- Til vedligeholdelse af veje, broer og cykelstier fremrykkes 14,5 mio. kr. fra 2025 til 2024.

Klima- og Miljøudvalget er ansvarlig for opgaverne.

4.4.4. Tryghed i bymiljø

Parterne lægger vægt på, at der løbende arbejdes med tryghedsskabende initiativer i Ballerup Kommune. Der sættes følgende i gang:

- Justering af Skovlunde Stationsplads. Hertil er afsat 2,5 mio. kr. i 2024.
- Mere lys og evt. video på Skovlunde Stationsplads. Hertil afsættes 0,5 mio. kr. af tryghedspuljen i 2024.
- Lavere hastighed i boligområder. Hertil afsættes 2 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027.

Klima- og Miljøudvalget er ansvarlig for opgaverne.

4.4.5. Tydelig tværgående organisering af indsats mod kriminalitet blandt unge og voksne

Parterne bakker op om den ændrede administrative organisering af indsatsen for at forebygge og håndtere kriminalitet blandt børn og unge. Det er vigtigt, at denne indsats sker koordineret for at opnå effekt og for at gøre det enklere for bl.a. politiet at samarbejde med Ballerup Kommune.

Der iværksættes følgende initiativer:

- Der er etableret et kommunalt tryghedsvagtkorps, der skal bidrage til den tryghedsskabende indsats i Ballerup Kommune. Det er en del af det indgåede politiforlig i Folketinget. Der er afsat 1,5 mio. kr. hvert år i 2024 og frem.
- Ballerup Kommunes nye tværgående administrative enhed "Forebyggelse og Kriminalitet" fortsætter med en fokuseret indsats for at forebygge kriminalitet blandt unge og voksne. Herunder at søge at bremse tilgangen til bandemiljøet i samarbejde med relevante parter, herunder frivillige.

Midlerne til tryghedsvagterne udmøntes af administrationen.

Socialudvalget er fagudvalg på opgaverne.

4.4.6. Bedre tilgængelighed

- Bedre tilgængelighed sikres via tilgængelighedsbudgettet, hvor der årligt er afsat 0,6 mio. kr. i 2024-2027.
- Bedre tilgængelighed sikres ved at fjerne små kanter/overgange ved lyskryds. Hertil afsættes 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027.
- Bedre tilgængelighed for ældre og dårligt gående sikres ved etablering af Elevator ved Ballerup Station ved Posthuset.
- Nyt byggeri kontrolleres for eventuelle udøvede skader på fortove, veje, beplantning mv.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg for opgaverne.

4.5. Forskelligartede boliger for alle borgere

Borgerne skal kunne leve hele deres liv i Ballerup Kommune. Der er derfor behov for et varieret boligudbud og at sikre boligtilbud til seniorer, der gerne vil forlade parcelhusområderne.

Der iværksættes følgende initiativer:

- Evaluering af ballerupaftalen i samarbejde med boligforeninger og organisationer.
- Der udarbejdes en analyse, som belyser hvilke typer boliger, som er bygget samt hvad der karakteriserer tilflytterne, herunder udgifter og indtægter ved forskellige boligtyper samt socioøkonomiske forhold. Der afsættes 0,3 mio. kr. hertil i 2024.

Økonomiudvalget er ansvarlig for opgaverne.

5. En førende erhvervsby

I Vision 2029 står der:

"Ballerup er en førende erhvervsby. Ballerup Kommune er en integreret del af hovedstadsområdet – en af Europas mest succesfulde metropoler.

Vi skaber vækst gennem en unik blanding af virksomhedsformer: Iværksættere, håndværkere – fra de helt små til de store internationale virksomheder.

Som førende erhvervskommune stiller vi hele tiden ambitiøse krav til by- og erhvervsudviklingen. Derfor er der mange, der bor, arbejder og starter ny virksomhed i Ballerup Kommune".

5.1. Vi skaber vækst til gavn for hele landet

Ballerup Kommune rummer Danmarks vigtigste og største erhvervsområder med især Lautrup som et vigtigt aktiv. Med udviklingen af den nye bydel Kildedal udbygges der arbejdspladser, som er med til at skabe vækst og udvikling.

Erhvervslivet er en vigtig part i den grønne omstilling. Erhvervsområderne er en stor CO₂-udleder, da virksomhederne bruger meget energi og der sker en høj grad af transport til og fra erhvervsområderne. Mange store virksomheder er frontløbere inden for den grønne omstilling. Den viden skal virksomheder og Ballerup Kommune udbrede til andre virksomheder.

5.1.1. Erhvervs- og byudvikling

Der iværksættes følgende initiativer:

- Kildedal udvikling - energirigtigt byområde i topklasse. I Kildedal stilles tre typer bæredygtighedskrav: DGNB-Guld-certificering, krav til CO₂-udledningen samt krav om innovativt fyrtårn i alle områder.
- Lautrup – der udarbejdes en helhedsplan, som tager udgangspunkt i visionen for Lautrup og som kan skabe udvikling og vækst på sigt, når kapaciteten kan sikres i området.

Klima- og Miljøudvalget er fagudvalg på opgaverne.

- I samarbejde med Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse arbejdes der på at udvikle en klynge af forsvarsvirksomheder, herunder at tiltrække underleverandører til forsvaret. Og udvikling af et "Triple Helix"-samarbejde mellem Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI), Ballerup Kommune og DTU Ballerup Campus. Samarbejdet skal gerne udmønte sig i konkrete forskningsprojekter til gavn for alle parter.
- Indsats for iværksætteri og mikrovirksomheder i samarbejde med private aktører, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, DTU og Erhvervs huset.
- Forsat udvikling af klimaindsats blandt virksomheder i Ballerup Kommune via netværk, indsatser fra Erhvervs huset og kommunen.
- Kontrol af klausuler i udbud, herunder undersøge mulighed for samarbejde med andre kommuner eller deltagelse i Københavns Kommunes team mod social dumping. Hertil afsættes årligt 0,3 mio. kr. i perioden 2024-2027.

- Fortsat samarbejde med DTU om uddannelse og udvikling af erhverv samt samarbejde med polyteknisk forening om et godt ungdomsmiljø.

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget er fagudvalg på opgaverne.

5.1.2. Mange der arbejder i Ballerup Kommune

Ballerup Kommune er en stærk erhvervs Kommune, hvor mange borgere bosiddende i Ballerup Kommune arbejder og endnu flere borgere fra andre kommuner arbejder. Der skal fortsat være fokus på, at ballerupborgere kan få job på de lokale arbejdspladser.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Fastholde fokus på, at ikke-vestlige kvinder kommer i uddannelse og job på lige fod med etnisk danske kvinder.

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget er fagudvalg på opgaven.

6. Ballerup Kommunes organisation

Ballerup Kommune er en dynamisk organisation, som hele tiden arbejder med balancen mellem at være nysgerrig og responsiv i forhold til sin omverden samtidig med, at der søges kontinuitet på de store linjer. Det er en krævende balancegang, og det kan kun lykkes, når organisationen løbende omstiller og tilpasser sig.

Det kræver en høj grad af dialog på kryds og tværs i organisationen. Det kræver involvering af medarbejderne, og det kræver ledelse, der går foran og viser vejen.

Det støttes af MED-aftalen, Ledelsesgrundlaget og de mange kompetenceudviklingsinitiativer, der foregår i organisationen.

6.1. Central administrativ besparelse – herunder effektivisering af arbejdsprocesser og møder

Ballerup Kommune tager – ligesom KL har gjort det i den indgåede økonomiaftale med regeringen – til efterretning, at regeringen ønsker at spare 3 mia. kr. samlet på landsplan i kommunerne på administration. Ballerup Kommunes andel heraf udgør i 2024 samlet 6 mio. kr. Denne andel udmøntes af direktionen som en rammebesparelse i 2024.

6.2. Arbejde med fleksibel tilrettelæggelse af arbejdet

Budgetparterne bakker op om den proces, der er igangsat i MED-organisationen af Hoved-MED, hvor der dels efterspørges gode konkrete eksempler på, hvordan der arbejdes med fleksibel arbejdstilrettelæggelse i organisationen, som kan tjene som inspiration på andre arbejdspladser, og dels undersøger, om der via Hoved-MED kan igangsættes yderligere tiltag.

Budgetparterne er enige om at opfordre til, at alle dele af organisationen arbejder med fleksibilitet på en måde, der bedst matcher de opgaver, der skal løses og de forhold ledere og medarbejdere vurderer vil fungere bedst på den enkelte arbejdsplads.

6.3. Færre strategier og politikker, gennemgang med henblik på reduktion og forenkling

Alle fagudvalg skal gennemgå deres portefølje af politisk vedtagne politikker og strategier med henblik på at aflyse dem, der ikke er brug for. Dette som led i ambitionen om lokal afbureaukratisering.

Direktionen har sammen med Hoved-MED igangsat en lignende proces internt i organisationen med henblik på at reducere antallet af administrativt besluttede personalepolitiske retningslinjer.

6.4. Anvendelse af digitale løsninger for bedre og smidigere løsninger

Som en del af den løbende effektivisering arbejder administrationen med at undersøge og vurdere, hvor og hvordan digitale løsninger kan give en bedre og smidigere opgaveløsning. Der er to forhold at være opmærksom på. Der skal være vilje til at investere i løsninger, og det er tids-

krævende at implementere nye løsninger. Mulige økonomiske gevinster kommer derfor sjældent samme år, som ny teknologi tages i brug.

Effektiviseringsgevinster indgår som en del af måden, administrationen realiserer de politisk besluttede rammebesparelser på det centrale administrative område, og indgår derfor ikke som enkeltforslag.

6.5. Muligheder for at søge om fricsættelse for egne regler - i hele organisationen

Budgetparterne er enige om, at der løbende skal arbejdes for en fricsættelse fra egne kommunale regler, dokumentationskrav med henblik på at frigøre tid til anden opgaveløsning.

Administrationen igangsætter en proces, der understøtter dette arbejde. Indkomne forslag, der handler om politisk vedtagne regler, forelægges relevante fagudvalg.

Hvis det handler om fritagelse for rent administrative regler og retningslinjer, tager direktionen stilling hertil.

6.6. Reduktion af sygefravær

Direktionen fortsætter indsatsen med at nedbringe sygefraværet bl.a. gennem klare retningslinjer, bedre data til lederne samt tættere opfølgning på de arbejdspladser, der ligger højt, således at målet om at ligge blandt den bedste fjerdedel i Region Hovedstaden kan nås.

Økonomiudvalget er fagudvalg på opgaven.

6.7. Evaluering af udbudspolitik - herunder testning af pris og kvalitet

Administrationen fremlægger forslag til opdateret Indkøbs- og Udbudspolitik med afsæt i en indledende drøftelse i Økonomiudvalget ultimo 2023.

6.8. Styrket/moderniseret kommunikation fra kommunen - evt. på flere platforme

Direktionen tager initiativ til, at Ballerup Kommunes kommunikation i endnu højere grad når ud til borgerne og relevante samarbejdspartnere. I denne afdækning indgår dialog med foreninger, boligorganisationer og andre relevante parter.

6.9. Styrke ensartethed og kvalitet i de kommunale dagsordner

Over tid er sagsfremstillingerne blevet længere og mere tekniske at sætte sig ind i som kommunalpolitiker og for borgerne, der følger med i det politiske arbejde. Der er også en tendens til flere bilag til sagerne. Budgetparterne er enige om, at administrationen skal afprøve nye løsninger, der bidrager til at mindske mængden af materiale.

6.10. Sammensætning af politiske udvalg, råd, nævn, ansættelsesudvalg m.m.

Medlemmerne af Kommunalbestyrelsen bruger rigtig meget tid på at deltage i en lang række møder ud over de faste forpligtelser i fagudvalg og kommunalbestyrelse. Over årene er den samlede mængde af tid anvendt på aktiviteter ved siden af de faste politiske forpligtelser ste-

get. Derfor vil partierne drøfte, hvordan tilstedeværelsen i diverse råd, nævn, bestyrelser, ansættelsesudvalg kan reduceres. Da de forskellige poster er en del af konstitueringsaftalen efter seneste kommunalvalg, skal kommende ændringer godkendes i Kommunalbestyrelsen.

6.11. Bibliotek - rammebesparelse

Budgetparterne er enige om, at der i 2024 og fremadrettet implementeres en rammebesparelse på bibliotekerne på årligt 0,35 mio. kr. Direktionen udmønter besparelsen i dialog med bibliotekets ledelse.

6.12. De kommunale bygninger

Kommunens ejendomsmasse udgør et væsentligt aktiv med en værdi på mange mia. kr., og skal derfor vedligeholdes og fornyes løbende. Der skal sikres den løbende drift og samtidig anlægges et mere strategisk og datainformeret perspektiv på vedligeholdelsen af bygningerne.

Den omfattende byudvikling betyder, at kapaciteten løbende skal optimeres og udvides, så der sikres fortsat gode fysiske rammer til børn, unge og ældre i de kommunale institutioner.

Bygningerne er en fælles ressource, og antallet af brugte kvadratmeter og CO₂-udledningen ved brugen af bygningerne skal være i fokus i de kommende år. Bygningerne skal kunne bruges optimalt af mange brugere både i dagtimerne og aftentimerne og både i hverdage og weekender.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Befolkningstallet stiger, og det skaber behov for at se på behovet for og brugen af bygningerne. Vi skal sikre en effektiv anvendelse af bygningerne.
- Bygningsstandarden i kommunen skal registreres færdig og den viden, som skabes via disse data, skal anvendes strategisk herom. Hertil er der afsat 1 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027.
- Der skal udarbejdes en plan for vedligehold og drift af kommunens svømmehaller.
- Der skal følges op på arbejdet omkring en strategi for biler i kommunen, så det sikres, at kommunen lever op til klimamålene.
- Der er behov for styrket styring af kapacitet og byggeri af kommunens ejendomme. Derfor afsættes 2 mio. kr. årligt i perioden 2024-2026.

Økonomiudvalget er fagudvalg på opgaverne.

6.13. Fastholdelse, uddannelse og rekruttering

Ballerup Kommune er i lighed med landets øvrige kommuner udfordret med fastholdelse, uddannelse og rekruttering af medarbejdere og ledere. Aktuelt og i årene frem er problematikken med mangel på uddannede medarbejdere særlig stor på social- og sundhedsområdet og på det pædagogiske børneområde.

Der igangsættes følgende initiativer:

- Budgetparterne er enige om at investere 8 mio. kr. årligt i fastholdelse, uddannelse og rekruttering. Investeringen skal rettes mod social- og sundhedsområdet og det pædagogiske 0-5 års område, som er de områder, hvor mulighederne for at få den tilstrækkelige og relevante arbejdskraft aktuelt er mest udfordret.
- Budgetparterne er enige om, at i indsatsen for at tiltrække medarbejdere til det pædagogiske børneområde og social- og sundhedsområdet skal der i tæt samarbejde med de faglige organisationer BUPL, DSR, FOA og SL, herunder arbejdes med mulighederne for, at flere medarbejdere går op i tid.
- Der er behov for et stadigt fokus på at bruge mulighederne for voksenelevordningen til at sikre uddannelse af medarbejdere inden for de store velfærdsområder med mangel på arbejdskraft.
- Der er gode erfaringer med at tilbyde undervisning til forskellige faggrupper inden for FOA og 3F's arbejdsområder for at styrke medarbejdernes kompetencer inden for læsning, skrivning, regning, og it. Budgetparterne er enige om, at der fortsat skal arbejdes med denne indsats. Der er fra 2024 og frem årligt afsat 0,1 mio. kr. til at afholde kurser for nye pædagogmedhjælpere om børns udvikling.
- Indsatsen med Inspirationsjob til unge i ældreplejen fortsættes. Der afsættes 0,3 mio. kr. i 2024 stigende til 0,5 mio. kr. hvert år i perioden 2025-2027.
- Et vigtigt redskab til sikre flere uddannede pædagoger er uddannelse af pædagogmedhjælpere til meritpædagoger. Ordningen er aktuelt sat i bero fra KL's side, og Ballerup Kommune arbejder sammen med de øvrige kommuner på at finde nye løsninger for at få merituddannelsen i gang igen. Det forventes at indgå i forhandlingerne vedrørende overenskomsterne i foråret 2024.

Administrationen er ansvarlig for opgaverne.

6.14. Personalefest

Parterne er enige om, at personalefesten i maj 2023 var en vigtig del af at anerkende alle Ballerup Kommunes ansattes indsats for borgerne, foreningerne og virksomhederne i Ballerup Kommune. Derfor afsættes der 2,5 mio. kr. i 2027 til en ny personalefest.

Administrationen er ansvarlig for opgaven.

Ballerup, den 4. oktober 2023

Jesper Würtzen
borgmester
Socialdemokratiet

Peter Als
gruppeformand
Socialdemokratiet

Allan Kristensen
Det Konservative Folkeparti

Mikael Wandel
Venstre

Simon Knudstrup
SF – Socialistisk Folkeparti

Michael Jensen
Dansk Folkeparti

André Amingsø
Nye Borgerlige

Lars Green Bach
Radikale Venstre

Kate Svarrer
Udenfor partierne

Bilag: Oversigt over budgetaftalens udvidelser og besparelser

Drift (1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027
Vision 2029				
Verdensmålsfestival	250		250	
Reserve afsat til uforudset udgifter: energi, inflation mv.	9.000	9.000	9.000	9.000
Kendt sparemål	-41.000	-70.000	-104.000	-135.000
Demografisk fremskrivning, børn, skoler, ældre		31.000	67.000	110.000
1. Vi skaber fremtiden sammen				
1.3.1 Løft af ældreområdet	3.000	3.000	3.000	3.000
1.3.1 Løft af ældreområdet (hjemmeplejen)	8.500	8.500	8.500	8.500
1.3.1 Plejehjem - færdiggørelse af Toffehaven		10.000	20.000	20.000
1.3.2 Rammebesparelse det specialiserede voksenområde	-10.000	-25.000	-40.000	-40.000
1.3.2 Tilslutte solsikkeprogram	50	50	50	50
1.3.2 Tandrødderne. Tilskud	200	200		
1.4 Ballerup Kræmmermarked - tilskud	200	200	200	200
1.4 Serviceteknisk support: Kirketorv, bymidte, osv.	300	400	400	400
1.4 Mere Monitor	150	300		
1.4 Fritidsvejlederfunktion i skolerne	130	250	250	130
1.4 Implementere frivillighedspolitik yderligere	100	100	100	100
1.4 Frivillighedspolitikken får liv	150	150	150	150
1.5 Borgersamling om klima for unge	50	200		
2. Åben for nye ideer				
3. En stærk uddannelsesby				
3.3.2 Tid med børn	9.000	8.000	8.000	8.000
3.3.2 Undersøgelse af praksisnormeringer	300			
3.3.2 Forberedelsestid kvalitet børns udvikling - for pædagoger	1.000	2.000	2.000	2.000
3.3.2 Forberedelsestid for pædagoger - ekstra løft	1.000	2.000	2.000	2.000
3.3.4 Opstart af "SAMSPAL" fremrykning	1.000			
3.3.4 Opstart af "SAMSPAL"		1.000	1.500	1.500
3.3.4 Agitation for dagplejen	50			
3.3.5 Kirstinevang købes	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300
3.3.5 Stjernehuset leasing indfries			-1.180	-1.180
3.3.5 Køb pavilloner Birkegården	-250	-250	-250	-250
3.4 Afsøge mulighed for en skole vil have musikprofil	500	500	500	500
3.4.1 Unders./planlæg lærere efterudd. ift. fællesskab	300			
3.4.1 Undersøgelse af specialundervisningsområdet	300			
3.4.1 Oprette flere specialklasser/gruppeordninger		-500	-1.000	-1.000
3.4.1 Opret kommunalt behandlingsskole/-klasse			-500	-1.000
3.4.1 Uddannelse undervisningsmiljørepræsentanter	50	50	50	50
3.4.2 Åben skole - udvide puljen	100	150	150	150
3.4.2 Styrk almen erhvervspraktik også for 9. klasse	150	250	250	250
3.4.2 Pulje affaldsindsamling i skolens lokalområde	100	100		
3.4.2 Byggeboks Kildedal				800
3.4.2 Gæstelærere fra erhvervsskole - pulje	100	200	200	
3.4.2 Kurser for forældrebestyrelser	150	150	150	150

Drift (1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027
3.5 Gratis psykologrådgivning til unge	125	250	250	
3.6 Invitation af svende og faglærte til rådhus	25	25	25	25
4. En grøn by i balance				
4.1 Naturplan , ekstra naturmedarbejder	250	600	400	
4.2.1 Bevarelse af kolonihaver som grønne rekreative områder	1.500	1.000	1.000	1.000
4.2.1 Mindre græsslåning	-200	-200	-200	-200
4.3.1 Styrket indsats for implementering af udrulning af fjernvarme	1.000	1.000	1.000	1.000
4.3.3 Udskiftning til elbiler i den kommunal bilflåde dyrere	1.000	2.000	2.000	2.000
4.3.1 Lygtepæle - udfase kviksløvholdige pærer		-200	-350	-570
4.3.3 Måløvparkvej cykelsti	400			
4.4.3 Måløv station analyse p-pladser	400			
4.4.5 Kommunal Vagt - politiforlig	1.500	1.500	1.500	1.500
5. En førende erhvervsby				
5.1.1 Kontrol af klausuler	300	300	300	300
6. Ballerup kommune som virksomhed				
6.1 Central adm. besparelse - herunder effektivisering af arbejdsprocesser og møder	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
6.11 Bibliotek rammebesparelse	-350	-350	-350	-350
6.12 Ny registrering af bygningsstandarden i kommunen og vedligeholdelse af viden herom	1.000	1.000	1.000	1.000
6.12 Styrkelse af ejendomsfunktion - mere kapa.	2.000	2.000	2.000	
6.14 Personalefest				2.500
6.13 Fastholdelse uddannelse og rekruttering	8.000	8.000	8.000	8.000
6.13 Kurser for nye pædagogmedhjælpere om børns udvikling	100	100	100	100
6.13 Inspirationsjob til unge i ældreplejen	250	500	500	500

Anlæg (1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027
Vision 2029				
Specialiserede områder -søge lån til udvidelse af Stokholtbuen fra pulje	7.000			
1. Vi skaber fremtiden sammen				
1.1 Borgermillionen - styrkelse af fællesskab og/eller naturforbedring	1.000	1.000	1.000	1.000
1.3.1 Hjemlighed plejehjem	800	1.200		
1.4 Fortsat foreningsfitness	700			
1.4 Forbedring af omklædningsrum	1.000			
1.4.1 East Kilbride Badet - saunagus/vinterbad (eksisterende budget)	2.500	2.500		
1.4.1 East Kilbride Badet - saunagus/vinterbad	2.500			
1.4.1 East Kilbride Badet - elektroniske skabe	1.200			
1.4.1 Bedre omklædningsmuligheder for mennesker med handicap i East Kilbride Badet	1.424			
1.4.1 Cykling i alle afskygninger	4.000			
1.4.2 Udviklingsplan for Måløv Idrætspark		11.500		
1.4.3 Kunstgræsbane opdateres til non-infill		6.000		6.000
2. Åben for nye ideer				
2.3.1 Velfærdsteknologi udviklingspulje	1.500	1.500	1.500	1.500
2.4 Hjertestier i samarbejde Hjerteforeningen	200	300		
3. En stærk uddannelsesby				
3.3.5 Flexibilitetspulje på 0-5 års området. Bedre og mere fleksible rammer	4.250	5.000	5.000	5.000
3.3.5 Udvidelse børneinstitution Hedeparken	28.000	30.000		
3.3.5 Ny børneinstitution i Skovlunde (160 børn)	63.500			
3.3.5 Ny institution Baltorp		65.000		
3.3.5 Kirstinevang pavillonløsning	5.000	5.000	5.000	
3.3.5 Stjernehuset leasing indfries			6.800	
3.3.5 Ombygning børneinstitution i Kornvænget	-10.000	-15.000		
3.3.5 Lundegården sammenbygning udskydes		-18.000	18.000	
3.3.5 Ny børneinstitution Kildedal 1			50.000	30.000
3.3.5 Ny børneinstitution Kildedal 1 - ændringer			-30.000	30.000
3.3.5 Ny børneinstitution Kildedal 2			2.000	20.000
3.3.5 Renovering af legepladser - skoler	500			
3.3.5 Modtagekøkkener/produktionskøkkener		3.000		
3.4.1 Oprette flere specialklasser/gruppeordninger	2.000	2.000		
3.4.1 Opret kommunalt behandlingsskole/-klasse	3.000			
3.4.3 Bedre fysiske rammer Rugvængets Skole Indskoling afdeling	16.000	10.000		
3.4.3 Udvidelse af Skovlunde Skole med et spor i Lundeberg	7.000	27.000	32.000	
3.4.3 Skole Kildedal			5.000	4.000
3.4.3 Opfølgning indeklima undersøgelse	500			
3.4.3 Toilet Heaven - ekstra	1.000			
3.4.3 Toilet Heaven		1.000	1.000	1.000
3.4.3 Renovering af legepladser - dagsinstitutioner	500			

Anlæg (1.000 kr.)		2024	2025	2026	2027
4.	En grøn by i balance				
4.1	Naturplan , ekstra naturmedarbejder	500	1.000		
4.1	Udpege biodiversitetspark - etablering	300	500		
4.1	Sti rundt om Råmosen	1.000			
4.1	Ballerupplænen Klimapark		30.500		
4.2.1	Bevarelse af kolonihaver som grønne rekreative områder	-1.500	-1.000	-1.000	-1.000
4.3.1	Klimapulje i samarbejde med grønt omstillingsudvalg	5.000	5.000	5.000	5.000
4.3.2	Solceller på rådhus	1.000	2.000		
4.3.1	Lygtepæle - udfase kviksvølvholdige pærer	7.500	15.000	15.000	22.500
4.3.2	Energirenovering kommunale bygninger	20.000	20.000	17.000	17.000
4.3.2	Grøn omstilling - solceller	1.000			
4.3.3	Ladestander kommunale parkeringspladser	1.000	-1.000		
4.3.3	Cykelstier bedre asfalt	7.000			
4.3.3	Pulje til at forbedre cyklismens vilkår	500			
4.3.3	El-opladning af cykler Malmparken Station	20			
4.4.3	Ballerup Bymidte - genvurdering af gågade syd	500	1.000	10.000	
4.4.3	Ballerupvej forskønnelse a la Ballerup Boulevard	8.000			
4.4.3	Parkering på Vestbuen	2.000			
4.4.3	Telegrafkvarteret - infrastruktur og grønt bymiljø		4.000	14.000	17.000
4.4.4	Skovlunde Stationsplads - justering	2.500			
4.4.4	Skovlunde Stationsplads - lys og video	500			
4.4.4	Lavere hastighed boligområder	2.000	2.000	2.000	2.000
4.4.6	Tilgængelighed	600			
4.4.6	Fjerne små kanter - tilgængelighed	300	300	300	300
4.4.3	Forbedring af trafiksikkerhed på skoleveje	2.000			
4.4.3	Vedligeholdelse af veje, broer og cykelstier	14.500	-14.500		
4.4.1	Køb af HOFOR grund ved Kildedal	1.000			
5.	En førende erhvervsby				
6.	Ballerup kommune som virksomhed				